

Vlohy a schopnosti, intelligence

Vypracovali:

Pavla Dufková

Milan Dušek

Luboš Hrubý

OBSAH

- ▶ 1. VLOHA, SCHOPNOST, NADÁNÍ, TALENT, GENIALITA
- ▶ 2. SYSTEMATICKÉ ROZDĚLENÍ SCHOPNOSTÍ – J.P. Guilford
- ▶ 3. INTELIGENCE

VLOHY

= Vrozené předpoklady pro vykonávání určité činnosti

SCHOPNOSTI

- ▶ Naučené, získané

NADÁNÍ:

= nadprůměrné
schopnosti

TALENT:

= mimořádné schopnosti

GENIALITA:

– vědecké výtvoary

VÝKON

- Částečně předurčen
- Liší se u každého člověka
- Ovlivněn i vnějšími faktory

ČINNOSTI

- ▶ Záměrně organizované

PERCEPČNÍ ÚKONY:
= na základě vnímání

INTELEKTOVÉ ÚKONY:
= rozumové činnosti

MOTORICKÉ ÚKONY:
= pohybové činnosti

ÚKOL PSYCHOLOGIE SCHOPNOSTÍ

- ▶ Identifikovat části psychomotorických jevů

Systematické rozdělení schopností

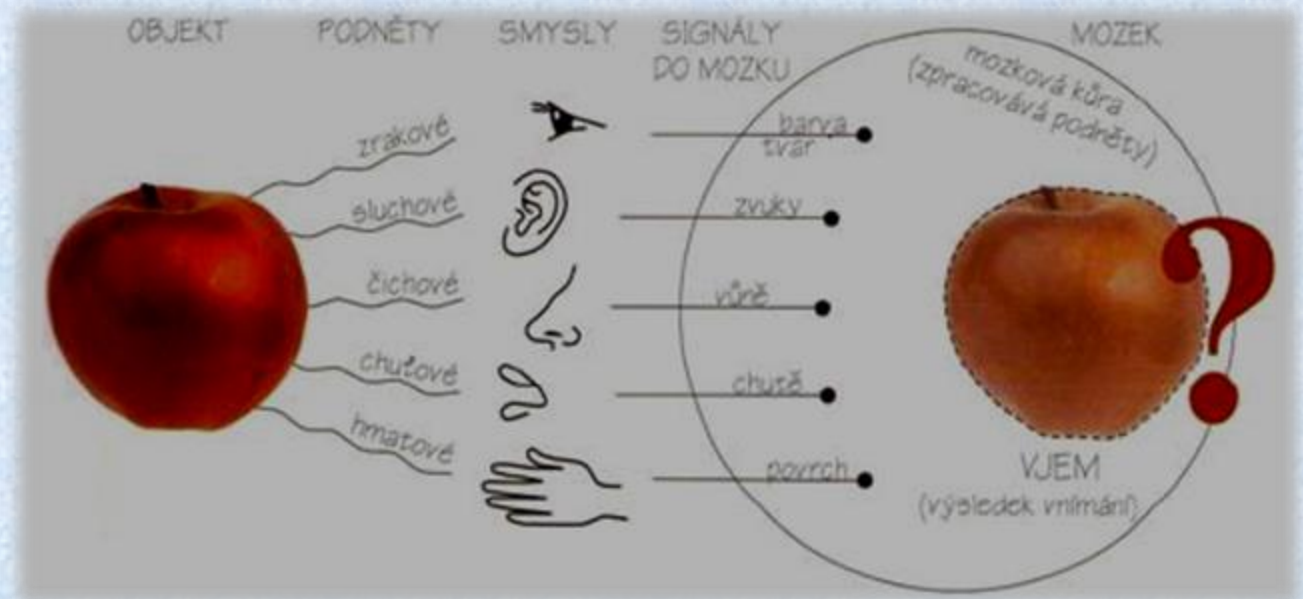
- ▶ Bylo vytvořeno Joy Paulem Guilfordem
- ▶ Dělí se na tři dimenze – Vnímání, Inteligence a Psychomotoriky
- ▶ Každá z dimenzí má své určité faktory

Dimenze vnímání

- ▶ Primární schopnosti v oblasti vnímání
- ▶ Patří sem faktory smyslového vnímání a senzitivity vůči okolnímu pohybu
- ▶ Faktory zvukové citlivosti, faktory smyslu pro rovnováhu, faktor pozornosti...

Dimenze psychomotoriky

- ▶ Souvisí s anatomickými předpoklady a fyziologickými vlastnostmi motoriky
- ▶ Faktory mají vztah k činnosti nervové soustavy a svalů
- ▶ Faktory síly, zrychlení, motorické rychlosti...

Dimenze inteligence

- ▶ Faktory paměti, kognitivní faktory (faktory myšlení)
- ▶ Jde o faktory inteligence, komplexní schopnosti
- ▶ Rozlišuje se paměť a dispozice k myšlení, které se dále třídí na: Kognitivní a produktivní schopnosti a dále faktory hodnocení

Kognitivní a produktivní schopnosti

- ▶ Kognitivní myšlení – nalézání a hledání nových schopností
- ▶ Produktivní myšlení – používání známých informací k získání nových
- ▶ Dělení prod. myšlení –> konvergentní (užívá známého způsobu řešení); divergentní (hledá nový způsob řešení – kreativita)

Faktory hodnocení

- ▶ Poznávání správnosti, přijatelnosti, použitelnosti daných informací a nakládání s nimi

Vývoj schopností

- ▶ Včasná stimulace (podnícení) dané vlohy
- ▶ Systematické a intenzivní cvičení již v dětství
- ▶ Navození a udržování určité motivace

Včasná stimulace vlohy, patřičná motivace	Činnosti (cvičení, praktický výcvik, získávání znalostí)	Vytvoření schopnosti
---	--	----------------------

I n t e l i g e n c e

Schopnost účelně a adaptativně se chovat

Podstatou inteligence je myšlení, jehož funkcí je řešení problému

Kvocienty

IQ = veličina používaná jako výstup IQ testů

EQ = hodnotí lidskou schopnost zacházet s emocemi a spolupracovat s okolím

4 typy inteligence

Teoretická

Praktická

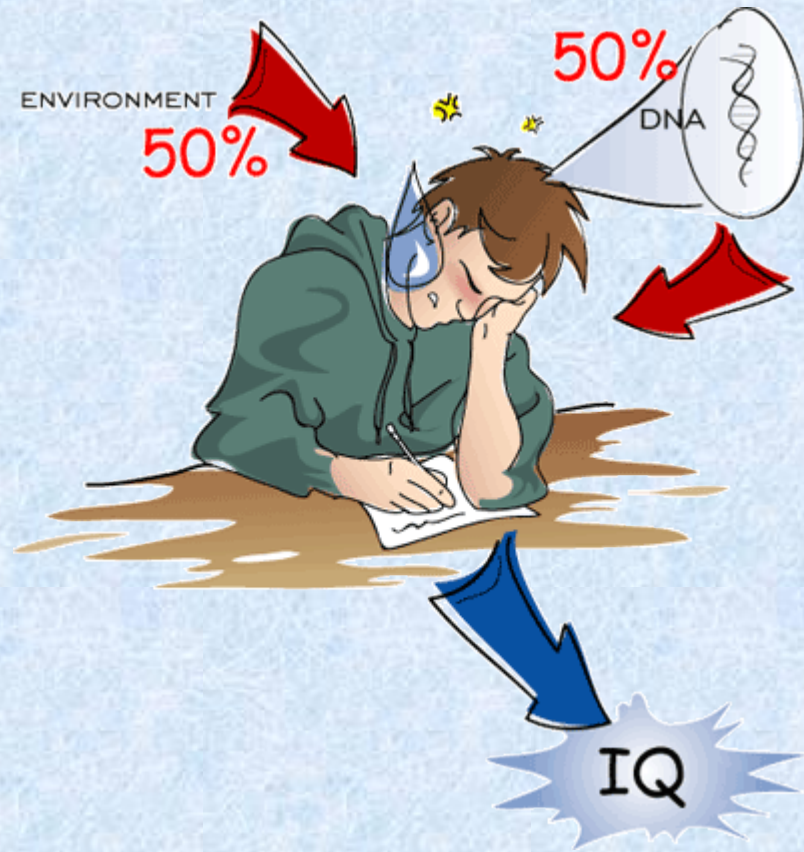
Emocionální

Sociální

Podstata inteligence

2 druhy inteligence

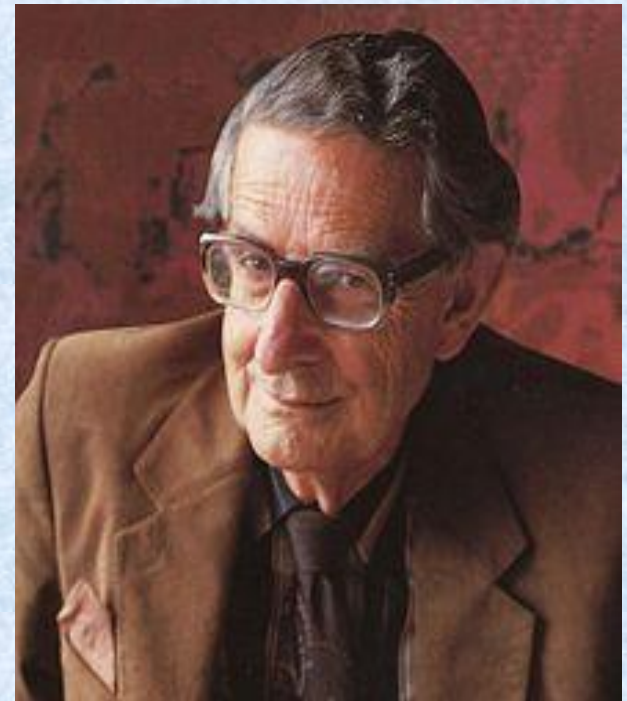
- ▶ Vrozená
- ▶ Environmentální
(prostředí, kultura, vzdělání)

Znaky inteligentního chování

- ▶ Dobrá orientace a dobré myšlení
- ▶ Ostré vnímání a dobrá paměť
- ▶ Koncentrované zaměření

– stanovil H.J. Eysenck

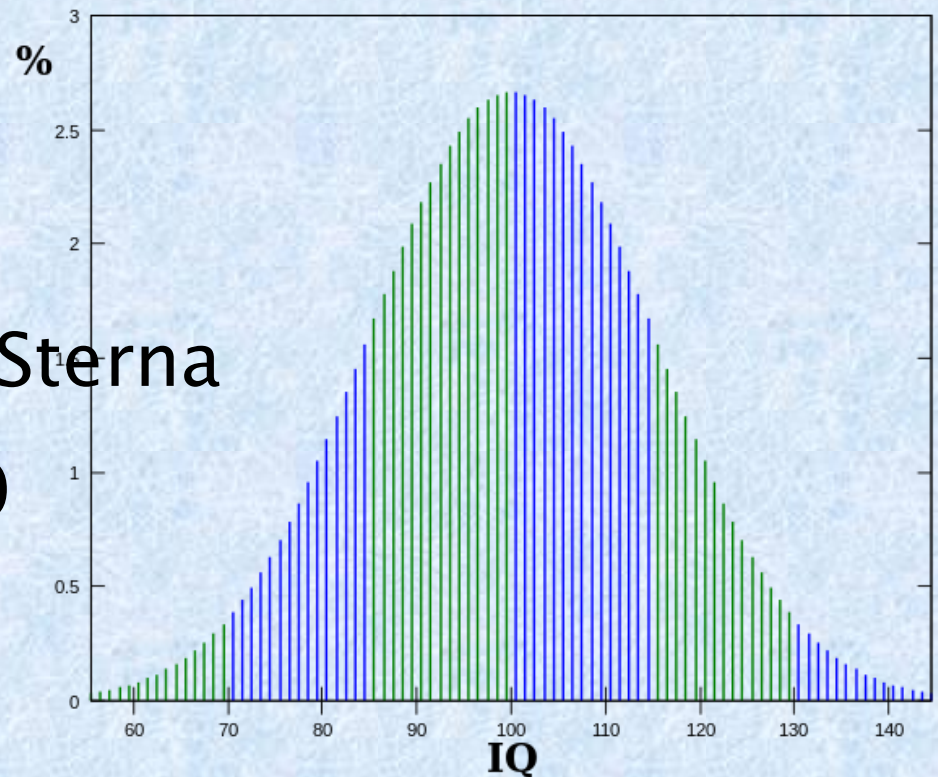

Měření inteligence

- ▶ První inteligenční test 1905
- A. Binet

- ▶ Vzorec Williama Luise Sterna

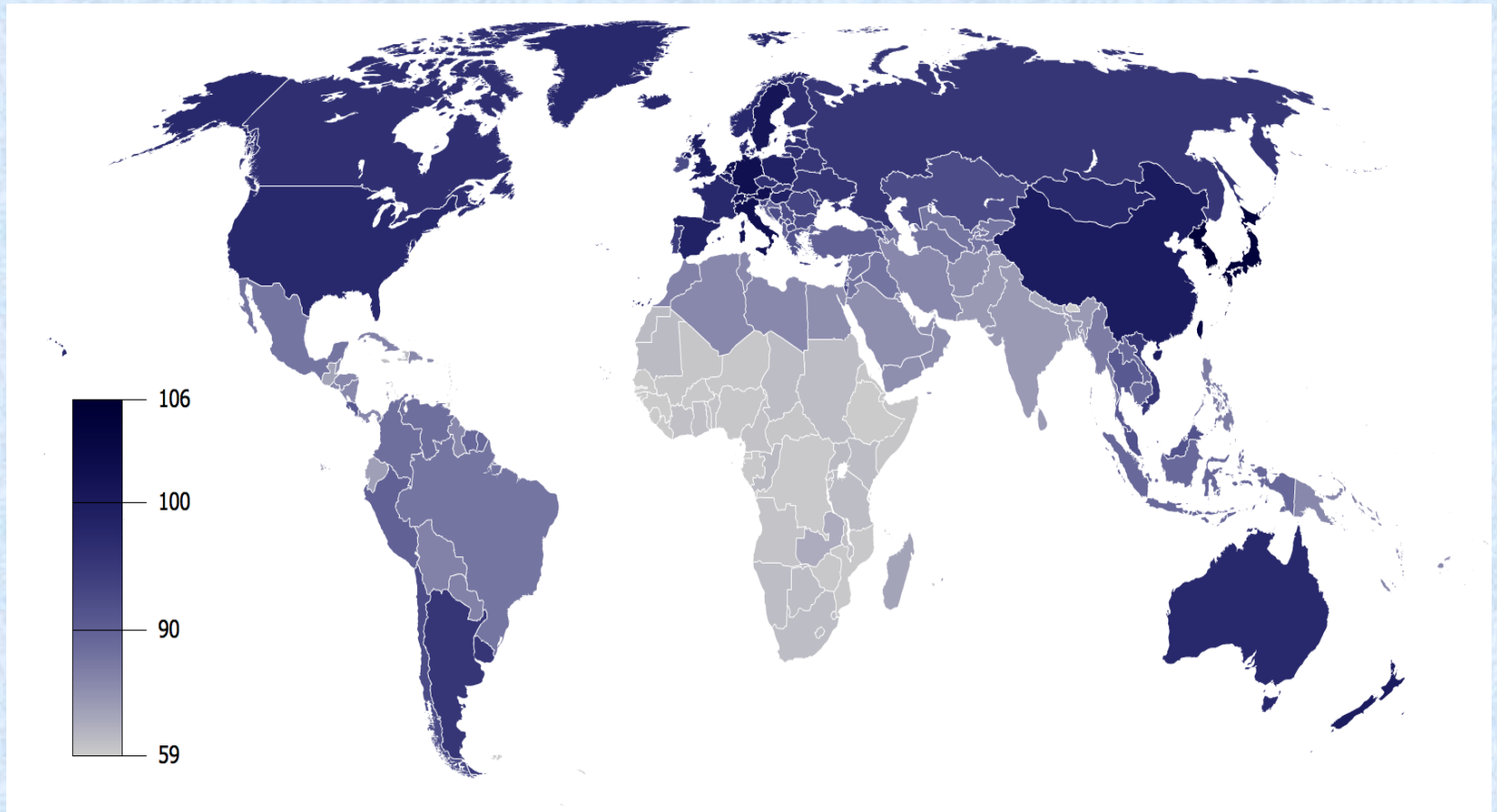
$$IQ = \frac{\text{Mentální věk}}{\text{Chronologický věk}} * 100$$

Přehled IQ hodnot

IQ	Pojmenování stupně inteligence	% případů v USA
Nad 140	Vynikající inteligence	1,5%
120–139	Velmi dobrá inteligence	11%
110–119	Dobrá inteligence	18%
90–109	Průměrná inteligence	48%
80–89	Nízká inteligence „tupost“	14%
70–79	Lehká debilita	5%
Pod 69	Imbecilita až idocie	2,5%

National IQs Based on the Results of Intelligence Tests by Richard Lynn

Otázky pro opakování

1. **Jaký je rozdíl mezi talentem, nadáním a genialitou?**

Otázky pro opakování

1. Jaký je rozdíl mezi talentem, nadáním a genialitou?

NADÁNÍ:

= nadprůměrné schopnosti

TALENT:

= mimořádné schopnosti

GENIALITA:

– vědecké výtvořy

Otázky pro opakování

- ▶ **2. Kdo rozdělili schopnosti do tří dimenzí?**

Otázky pro opakování

- ▶ 2. Kdo rozdělili schopnosti do tří dimenzí?
- ▶ Joy Paul Guilford

Otázky pro opakování

- ▶ 3. Jaký je rozdíl mezi IQ a EQ?

Otázky pro opakování

- ▶ **3. Jaký je rozdíl mezi IQ a EQ?**
- ▶ **IQ** = tímto kvocientem se měří inteligence a myšlenkové schopnosti v poměru k ostatní populaci
- ▶ **EQ** = hodnotí lidské vlastnosti, city, emoce nebo veškerou komunikaci s okolím

AKTUALITA

► Mensa v ČR

TESTÍK 😊

ZDROJE

- ▶ Kurz Psychologie I – Věra Strnadová
- ▶ www.obrazky.cz
- ▶ <http://cs.wikipedia.org/wiki/Intelligence>
- ▶ www.portal.cz
- ▶ www.mensa.cz

Moudro

„ Učte se ať z vás něco je.“ 😊

Citát:

„Život je krásný pokus řešit problémy. Čím více problémů vyřešíš, tím inteligentnějším se staneš. Útek není řešením.“

Osho

Děkujeme za pozornost 😊